

עין משפט
נר מצוה

בב א מיי פייג מהל' מעשי'ק הלכה די:
בב ג מיי פייג מהל' איסורי מנהג הלי' ב:
בב ג מיי שם הלי' א נוסוסק שאינו לוקה אלא אחת):
בב ד (מיי פייג מהל' סנהדרין הלי'):

שיטה מקובצת

אין לוקין על לאו שבכללות. לאו למעשי שמים דשארור ודבש בעין אתי דכיון דתרווייהו בחיובי בהדיא אתי'ג דלא בחיב אלא חד לאו אתרווייהו לא קרינן בחיוב לאו שבכללות ובהי"ג אינרנן באלמנה וגרושה ונא ומבושל אלא אתערובות קאי דלא בחיב בהדיא:
א איכא דאמרי חדא מיהא לקי. אם העלה התערובות לבדו ואכא דאמרי כו' ועיין בפ"ק דהמורה פ"ש בגליון על לאו שבכללות:
א מכוית. הלכך ליכא לחיוביה על פחות מכוית ורובא כי כל אתי למיטר דכי טירב שאור ומצה מצטרף היתר לאיסור להשלים לכיות ולאבוי דלא בניי שיעור שלם אצטרף כי כל למיטר [כו']:[ד] וצ"עסתרין משתמע מניה [ומקטירן] וחיבת עירובי שאור איכא נמוקין:
א מותר דליל וחיבת דעליה נמוק:[ו] ויחסם דלמאן דאמר אין קומץ פחות משני ויחס (לא מצין לרבויו אלא כוית:[ז] ודבי קרא. עיין דבמים דף ק"ב):
אן [ואירוחים] ורובק] דלא קרינן. ואות מ' נמוק:

נח:

זית דילמא כי אחא קרא לרבויו כוית ואע"פ שאין צו כדי קומץ וי"ל דסבירא הוא דריבוי דכל אחא לרבות חלי' ע' שיעור על כרחין ים הקטורה פחות מכזית כיון דסבירא ליה דיש קומץ פחות מז' ו^א יחסים לא מצי לרבויו כוית ומהכל מפקי טעמייהו ר' יהושע בן לוי ורבי יוחנן דפליגי בהקטיר קומצה לעיל בהקומץ רבה (דף כו:)ואף על גב דלמרינן בפרק השוחט והמעלה (נחמס דף קט:) ומייטי לה לעיל בפ"ק (דף יב:) הקומץ והקטורת שהקטיר מאחת מהן כוית בחוץ חייב אבל פחות מכזית לא שאני שאור דרבי קרא ו^א ומיור' כהניא דהקטיר קומצה פעמים ליכא קרא ומשנינן לה הקטרה ושמה שאני התם דהקטיר הכל ולפי טעם זה מאן דלמר התם ים הקטרה אפשר דמודה הכא דאין הקטרה ומדע דהא להקטיר כחצי זית תנן בפ"ק (לעיל יב:) דלא הוי פירגו ומיורי' ש למלק משום דגבי פירגו איתקש אכילת מוצה לאכילת אדם כדדרשין אם האכל יאכל ועוד וי"ל דגבי הקטרת חוץ בעינן כוית טפי לכולי עלמא:
המעלה משאור ומדבש ע"ג המזבח ב'. פי' בקונטרס שעירבן יחד לוקה ארבע מלקיות וקשה היכי לקי משום שאור ומשום דבש כיון דלאו בעין ניניהו ואם הם צעין מאי עירובין יריכא וקת' הים נראה לפרש שכל אחד לצדו ואשאר לחודיה לוקה משום שאור ומשום כי כל שאור ואדבש לחודיה לוקה משום דבש וכל דבש דלכולהו קאי לא הקטירו ואע"ג דמכי כל דרשנין עירובין מ"מ משמע צין מעורבין צין שאנין מעורבין ולהכי לקי אשאר תרי ואדבש תרי ומיורי' לא יתכן כלל לפרש כן מדלא קאמר המעלה שאור על גבי המוצה לוקה שמים דבש לוקה שמים שאור ודבש לוקה ד' כעין ההיא שיטה דסוף המקבץ (ב"מ דף קטו:) ובסוף כל שעה (פסחים דף מה:) דנא ומבושל ורחסו דתרי ואחת משום דלא ומהרן במיר בפ' ג' מינין (דף נח:) ועוד כיון דכי כל אחא לתערובת לא לקי אשאר כדלמך בסוף המקבץ (ב"מ דף קטו:) דארחיס ורכב לא לקי משום כי נפש הוא חובל הואיל ולדברים אחרים הוא דאחא ועד כאן לא פליג רב הונא אלא משום דר' נפש הוא חובל (ס' משמע נמי רחיס כמו שאר דברים אבל הכא כי כל לא אחא אלא לעירובין לחודיה ונראה לפרש דמיייר שמעלה שאור בפני עצמו ודבש בפני עצמו ושארור ודבש מעורבין יחד והעלה שלשתן צבת אחת דלשארור ודבש דבעינייהו לוקה שמים (ו' וא"ת) וועלן עירובין שמים חדא משום עירובי שאור וחדא משום עירובי דבש ואע"ג דלא כתיב בדבש כי כל וי"ו דוכל דבש מוסיף לענין דאשון:
אין לוקין ע"י אמו שבבבבבב. עירובי שאור ועירובי דבש דנפקי ממי כל חשיב לאו שבכללות וכן לאו דכי אס ללי אש דרבייה כל דבש שאינו ללי אש כגון גא ומבושל וכן מכל אשר יעשה מגפן היין דגבי זג ומרנן וכן כי נפש הוא חובל דגבי ריחיים ורכב אבל שאור ודבש גופייהו אע"ג דחד לאו כתיב אתרווייהו לא חשיב לאו שבכללות וכן זג ומרנן (במדבר ו) ונא ומבושל (שמות יב) ורחיס ורכב (דברים כד) דלאו דידור' אבל חד וחד קא מהדר וא"ת ולרי' יאשיה דבעי וד לחלק (ב"מ דף נד:) לא ליחייב בחד לחודיה עד שיעשה שניהם וי"ל דשארור ודבש ונא ומבושל כתיב בזה ממנו ומיזר נמי מדכתיב מחרמנים וז' זג ולא כתיב מחרנים וזג ומיור' קשה מנא ומבושל דממנו דכתיב בזה אפסח קאי וריחיים ורכב ח"א מדלא קרינא ורכב בחטק וא"ת ואחאי ממייב תרי הא אמרינן בסוף גיד הגשה (חולין דף קכ:) גבי בשר מן החי ובשר מן הטריפה דלא ממייב אלא חדא משום דמחד לאו נפקי וי"ל כיון שהאיסורים מפורשין בפסוק קאי הלאו על כל אחד ואחד על זג ועל מרנן וכן כולן כמו (ויקרא כא) אלמנה וגרושה וחללה וזנה שאם עשאן כולן חייב על כל אחת ואחת משום דלא יקח קאי לכל חד וחד ולא מרנרין קרא לחלק בפ' עשרה יוחסין (קדושין דף עז:) אלא משום דגוף אחד הוא וכן פי' רש"י בפ' בתרא דמכות (דף יח.) דמעשר דגן מירוש ויהר' וזכור בקר ואלן וציפורים אע"ג דכולהו בחד לאו כתיבי לקי אבל חד וחד דכיון דמפורשים וכתובים בפסוק לא תוכל לאכול אכולהו קאי אבל בשר מן החי ומן הטריפה אינם מפורשין בפסוק בהדיא דינמא לא תאכלו קאי אבל חד וחד וא"ת ומה צין זג ומרנן גא ומבושל ריחיים ורכב שאור ודבש אלמנה וגרושה וחללה וזנה דחייב על כל אחת ואחת ואילו חלב שור וכבש ועו אינו חייב אלא אחת כדאי' בפ"ק דכרימות (דף ד.) אלמא מיקרי' לאו שבכללות וכן לחס קלי וכרמל וכל מעשר דגן מירוש ויהר' דלא לקי אלא חד אי לאו משום יתורא וי"ל דזג ומרנן שמי שמות ניניהו וכן שאור ודבש וכן כולם מדע דכי אתי לחמריי' בזהן תיכר' להוירי' כל אחד בשמו אבל חלב שור וכבש ועו שם חלב הוא (ס' וכן לחס קלי וכרמל שם חדש הוא וכן מעשר:
איכא דאמרי' חדא מיהא א"ק. כי הך סוגיא יריכא בשלל המקבץ (ב"מ דף קטו:) ובסוף כל שעה (פסחים דף מה:) אבל נא לוקה שמים משום נא ומשום כי אס ללי אש דבשאל לוקה שמים משום מבושל ומשום כי אס ללי אש נא ומבושל לוקה שמים נא ומשום מבושל ומשום כי אס ללי אש אשי' אמר אין לוקין על לאוין שבכללות איכא דאמרי' חדא מיהא לקי ופי' שם בקונטרס כגון חי ובחמי (ט' טבירא (אי' חייב משום כי אס ללי אש וקשה לר"ת דהתם מניא לעיל יכול אבל כוית חי יהא חייב מ"ל אל תאכלנו ממנו נא ובשל [נא ובשלן] אמרתי לך ולא חי יכול יהא מותר מ"ל כי אס ללי אש אלמא משמע דאיסורא איכא מלקות ליכא עוד אמרינן בסוף המקבץ (ב"מ דף קטו:) גבי פלוגתא דרב הונא ורב יוחנן דחובל ריחיים ורכב אמר לך רבא אהא דלמרי' אפילו (א.) (לרבנן) (לגבי יהודיה) דלא לקי אריחיים וארכב משום כי נפש הוא חובל עד כאן דר' קאמר ר' יהודה התם אלא דכי נפש הוא חובל לדרבים אחרים הוא דאחא אבל הכא כי אס ללי אש למאי אחא ואי כפי' הקונטרס הא אינטרין לחי ולחמי טבירא ומפרש ר"ת הכי אבל נא לוקה שמים אם התרו צו משום נא ומשום כי אס ללי אש מבושל לוקה שמים אם התרו צו משום נא ומשום כי אס ללי אש דבשאל לוקה שלם אם התרו צו משום שלשתן ואשי' אמר דתמתי לא לקי אם התרו צו משום נא ומשום כי אס ללי אש לא משום מבושל ומשום ללי אש לא לקי כי אס משום (א' ללי אש אבל אם לא התרו צו אלא משום כ"א ללי אש לקי חדא משום כ"א ללי אש אבל בחי וחמי טבירא לא לקי משום ללי אש דלא קאי כי אס ללי אש אלא אהנהו דכתיבי בקרא כהדיא וא"ת אמאי לא נוקמא לחי וחמי טבירא כמו כי נפש הוא חובל דמוקמינן לשאר דברים וי"ל דהתם אי הוה כתיבי לא תחבול ריחיים ורכב כי אס דברים שאין עושין בהן חיי נפש הוה דמי להאי דהוה משמע עיקר כי אס לא נכתב אלא לדרבים שלמעלה ולא למימר דקאי בנפשי אבל כי נפש הוא חובל משמע מילתא בנפשי נפשה טפי והלכך מוקמינן ליה לדרבים אחרים והשתא הך דשמעתין לא תתכן לפרש כשיטת ר"ת לגמרי דהא במקטיר שאור ועירובין שאור בפני עצמו (ס' ועירובין מייירי כדפרשית לעיל ואם התרו צו משום שאור ומשום עירובי שאור אחאי לא לקי תרתי כי היכי דכי אתרו ציה משום עירובי שאור לחודיה דלקי אלא ים לפרש דתמתי לא לקי דקאמר לעירובי שאור ועירובין דבש קאי דלא לקי אתרווייהו אלא חדא אבל קשה מההיא דמיר פ' ג' מינים (דף נח:) דהא אינטרין מכל אשר יעשה מגפן היין לשאר דברים כגון עליון ולולבין וצין הבינים וא"ו^א (א)סן איתא דרבא כרב יהודה כי היכי דלא לקי אריחיים וארכב משום כי נפש הוא חובל הואיל וצ' ולדברים אחרים אחא לא לילקי נמי אזג ומרנן משום דכל אשר יעשה מגפן היין דהא אחא נמי לשאר דברים:
ואיכא דאמרי' חדא נבי' א' א"ק. כאן ובפ' המקבץ (ב"מ דף קטו:) ובפרק כל שעה (פסחים דף מה:) השיטה שוים אבל במיר פירק ג' מינין (דף נח:) אהיהי דזג ומרנן דאמרי' בפ' כל שעה (פסחים דף מה:) איתא התם איפכא דאשי' אמר לוקה ורבא אמר אינו לוקה על לאו שבכללות והוא כמו איכא דאמרי' (י' דהכא) שאינו לוקה אפילו אחת ויש כיוצא בה הרבה כהש"ס סוגיות הפוכות כההוא פירקא גופיה בסופו היהא דמיר ממורט (מיר דף מו:) והיהא דבזנה די ובוזנה רגל ותרוייהו איפכא ציומא בשילהי הויאל' לו (דף סא:) וכן בפ' קמא דבכורות (דף ג.) פלוגתא (ט' דרבה ורב חסדא בטריפה חיה ואיפכא בפ"ק דתמורה (דף יא:) והיהא דאם ארנח אם לא ארנח דפליגי רב הונא ורב אלא בר אבהו בפרק המדיר (כתובות דף עא:) ובפרק בתרא דנדרים (דף סא.) איפכא והיהא דידים שאין מוכיחות בפ"ק דנדרים (דף ה:) ואיפכא בפ' בתרא דמיר (דף כג. ט"ש) והיהא דגרבעו ולבסוף נעבדו דפרק אין מעמידין (ע"ז דף כד.) ובתמורה בפ' כל האסורין (דף לז: ט"ש) והיהא דמגי אבזה דר' אבהו דהניחין (גיטין דף ג:) ובהגחל בתרא (ב"ק דף קח.) ועוד כמה סוגיות הפוכות כי היהא דמתנה זו מבוטלת היא תיבטל אי אפשר בה בפ' בתרא דכרימות (דף כד.) ובגיטין בריש השולח (דף גג.) והיהא דרב פפא דהלכתא מלוה על פה דסוף גט פשוט (ב"ב דף קטו.) ובפ"ק דקידושין (דף יד:) והואו דלכלה ערלה כשיעית וכלאם הרי זו חזקה בפ' האשה שנפלו (כתובות דף פ.) ובחזקת הבתים (ב"ב דף לו.) והיהא דמחזורת לו מה דרך בגלוי בפרק בתרא דמיר (דף כג.) ובפ' יבד' לולין (פסחים דף סא:) והיהא דפירובין שאין צהן כוית אסור לאבדן ציד בסוף גוטל (שם דף קמא.) ובבכורות בריש אלו דברים (דף נג:) מותר והיהא דגבי עולה ואימורין מטטרפין בפ' השוחט והמעלה (נחמס דף קט.) ובמעילה בפרק קדשי מוצה (דף טו.) (ס' ומת

כל המנחות באות מצה פרק חמישי מנחות

ויש הקטרה פחותה מכזית. והכי נמי אמרינן בהקומץ [רבה] (לעיל דף כו.) הקטיר קומצה פעמים כשרה הלכך אפילו פחות מכזית חייב:
ורבא סבר אין קומץ פחות משני ויחס. הלכך לא נפקא לן מהתם דמיהוי הקטרה בפחות א' מכוית ולרבה כי כל למימר אע"ג דלא מינכר שהרי עירבו:
משאור ומדבש. שעירבן יחד לוקה ארבע מלקיות:
לאו שכללות. כל שאור דמשתמע' מיניה שאור ועירובין וכן כל דבש דמשתמע' מיניה דבש ועירובין אבל אי לאו כל משום שאור ודבש שכתב לך כזאורה אחת לא מקרי לאו שבכללות דלאו אבל חד קמהדר והכי משתמעא' בנמ' מיר (דף נח:) גבי מכל אשר יעשה מגפן היין (י'):
איכא דאמרי ספרי לא לקי. משום כל שאור אע"ג (ס' דשארור ועירובין (י' מטטרפין (א' ד' מניה והקטיר עירובי שאור איכא שאור וכן חדא לא לקי אלא משום עירובי דבש:
ואיכא דאמרי אפילו חדא נמי לא לקי. דאין כאן לאו מיוחד דכל חד מינייהו לאו שבכללות. אבל אלמנה וגרושה וחללה וזונה) לא הוי (א)לאון שבכללות דלאו אבל חדא קאי הואיל ומפורשין בפירוש הלכך לקי עליוהו. להכי נקט לאו דחסימא משום (ח' דעליה כתיבי) והפילו משפט גזר:
מתני'

ועירובין לא לקי אלא חדא וכן חדא משום עירובי דבש:
ואיכא דאמרי אפילו חדא נמי לא לקי. דאין כאן לאו מיוחד דכל חד מינייהו לאו שבכללות. אבל אלמנה וגרושה וחללה וזונה) לא הוי (א)לאון שבכללות דלאו אבל חדא קאי הואיל ומפורשין בפירוש הלכך לקי עליוהו. להכי נקט לאו דחסימא משום (ח' דעליה כתיבי) והפילו משפט גזר:
מתני'

משמע דאין קומץ פחות משני ויחס (פסחים דף מה:) דנא ומבושל ורחסו דתרי ואחת משום דלא ומהרן במיר בפ' ג' מינין (דף נח:) ועוד כיון דכי כל אחא לתערובת לא לקי אשאר כדלמך בסוף המקבץ (ב"מ דף קטו:) דארחיס ורכב לא לקי משום כי נפש הוא חובל הואיל ולדברים אחרים הוא דאחא ועד כאן לא פליג רב הונא אלא משום דר' נפש הוא חובל (ס' משמע נמי רחיס כמו שאר דברים אבל הכא כי כל לא אחא אלא לעירובין לחודיה ונראה לפרש דמיייר שמעלה שאור בפני עצמו ודבש בפני עצמו ושארור ודבש מעורבין יחד והעלה שלשתן צבת אחת דלשארור ודבש דבעינייהו לוקה שמים (ו' וא"ת) וועלן עירובין שמים חדא משום עירובי שאור וחדא משום עירובי דבש ואע"ג דלא כתיב בדבש כי כל וי"ו דוכל דבש מוסיף לענין דאשון:
אין לוקין ע"י אמו שבבבבב. עירובי שאור ועירובי דבש דנפקי ממי כל חשיב לאו שבכללות וכן לאו דכי אס ללי אש דרבייה כל דבש שאינו ללי אש כגון גא ומבושל וכן מכל אשר יעשה מגפן היין דגבי זג ומרנן וכן כי נפש הוא חובל דגבי ריחיים ורכב אבל שאור ודבש גופייהו אע"ג דחד לאו כתיב אתרווייהו לא חשיב לאו שבכללות וכן זג ומרנן (במדבר ו) ונא ומבושל (שמות יב) ורחיס ורכב (דברים כד) דלאו דידור' אבל חד וחד קא מהדר וא"ת ולרי' יאשיה דבעי וד לחלק (ב"מ דף נד:) לא ליחייב בחד לחודיה עד שיעשה שניהם וי"ל דשארור ודבש ונא ומבושל כתיב בזה ממנו ומיזר נמי מדכתיב מחרמנים וז' זג ולא כתיב מחרנים וזג ומיור' קשה מנא ומבושל דממנו דכתיב בזה אפסח קאי וריחיים ורכב ח"א מדלא קרינא ורכב בחטק וא"ת ואחאי ממייב תרי הא אמרינן בסוף גיד הגשה (חולין דף קכ:) גבי בשר מן החי ובשר מן הטריפה דלא ממייב אלא חדא משום דמחד לאו נפקי וי"ל כיון שהאיסורים מפורשין בפסוק קאי הלאו על כל אחד ואחד על זג ועל מרנן וכן כולן כמו (ויקרא כא) אלמנה וגרושה וחללה וזנה שאם עשאן כולן חייב על כל אחת ואחת משום דלא יקח קאי לכל חד וחד ולא מרנרין קרא לחלק בפ' עשרה יוחסין (קדושין דף עז:) אלא משום דגוף אחד הוא וכן פי' רש"י בפ' בתרא דמכות (דף יח.) דמעשר דגן מירוש ויהר' וזכור בקר ואלן וציפורים אע"ג דכולהו בחד לאו כתיבי לקי אבל חד וחד דכיון דמפורשים וכתובים בפסוק לא תוכל לאכול אכולהו קאי אבל בשר מן החי ומן הטריפה אינם מפורשין בפסוק בהדיא דינמא לא תאכלו קאי אבל חד וחד וא"ת ומה צין זג ומרנן גא ומבושל ריחיים ורכב שאור ודבש אלמנה וגרושה וחללה וזנה דחייב על כל אחת ואחת ואילו חלב שור וכבש ועו אינו חייב אלא אחת כדאי' בפ"ק דכרימות (דף ד.) אלמא מיקרי' לאו שבכללות וכן לחס קלי וכרמל וכל מעשר דגן מירוש ויהר' דלא לקי אלא חד אי לאו משום יתורא וי"ל דזג ומרנן שמי שמות ניניהו וכן שאור ודבש וכן כולם מדע דכי אתי לחמריי' בזהן תיכר' להוירי' כל אחד בשמו אבל חלב שור וכבש ועו שם חלב הוא (ס' וכן לחס קלי וכרמל שם חדש הוא וכן מעשר:
איכא דאמרי' חדא מיהא א"ק. כי הך סוגיא יריכא בשלל המקבץ (ב"מ דף קטו:) ובסוף כל שעה (פסחים דף מה:) אבל נא לוקה שמים משום נא ומשום כי אס ללי אש דבשאל לוקה שמים משום מבושל ומשום כי אס ללי אש נא ומבושל לוקה שמים נא ומשום מבושל ומשום כי אס ללי אש אשי' אמר אין לוקין על לאוין שבכללות איכא דאמרי' חדא מיהא לקי ופי' שם בקונטרס כגון חי ובחמי (ט' טבירא (אי' חייב משום כי אס ללי אש וקשה לר"ת דהתם מניא לעיל יכול אבל כוית חי יהא חייב מ"ל אל תאכלנו ממנו נא ובשל [נא ובשלן] אמרתי לך ולא חי יכול יהא מותר מ"ל כי אס ללי אש אלמא משמע דאיסורא איכא מלקות ליכא עוד אמרינן בסוף המקבץ (ב"מ דף קטו:) גבי פלוגתא דרב הונא ורב יוחנן דחובל ריחיים ורכב אמר לך רבא אהא דלמרי' אפילו (א.) (לרבנן) (לגבי יהודיה) דלא לקי אריחיים וארכב משום כי נפש הוא חובל עד כאן דר' קאמר ר' יהודה התם אלא דכי נפש הוא חובל לדרבים אחרים הוא דאחא אבל הכא כי אס ללי אש למאי אחא ואי כפי' הקונטרס הא אינטרין לחי ולחמי טבירא ומפרש ר"ת הכי אבל נא לוקה שמים אם התרו צו משום נא ומשום כי אס ללי אש מבושל לוקה שמים אם התרו צו משום נא ומשום כי אס ללי אש דבשאל לוקה שלם אם התרו צו משום שלשתן ואשי' אמר דתמתי לא לקי אם התרו צו משום נא ומשום כי אס ללי אש לא משום מבושל ומשום ללי אש לא לקי כי אס משום (א' ללי אש אבל אם לא התרו צו אלא משום כ"א ללי אש לקי חדא משום כ"א ללי אש אבל בחי וחמי טבירא לא לקי משום ללי אש דלא קאי כי אס ללי אש אלא אהנהו דכתיבי בקרא כהדיא וא"ת אמאי לא נוקמא לחי וחמי טבירא כמו כי נפש הוא חובל דמוקמינן לשאר דברים וי"ל דהתם אי הוה כתיבי לא תחבול ריחיים ורכב כי אס דברים שאין עושין בהן חיי נפש הוה דמי להאי דהוה משמע עיקר כי אס לא נכתב אלא לדרבים שלמעלה ולא למימר דקאי בנפשי אבל כי נפש הוא חובל משמע מילתא בנפשי נפשה טפי והלכך מוקמינן ליה לדרבים אחרים והשתא הך דשמעתין לא תתכן לפרש כשיטת ר"ת לגמרי דהא במקטיר שאור ועירובין שאור בפני עצמו (ס' ועירובין מייירי כדפרשית לעיל ואם התרו צו משום שאור ומשום עירובי שאור אחאי לא לקי תרתי כי היכי דכי אתרו ציה משום עירובי שאור לחודיה דלקי אלא ים לפרש דתמתי לא לקי דקאמר לעירובי שאור ועירובין דבש קאי דלא לקי אתרווייהו אלא חדא אבל קשה מההיא דמיר פ' ג' מינים (דף נח:) דהא אינטרין מכל אשר יעשה מגפן היין לשאר דברים כגון עליון ולולבין וצין הבינים וא"ו^א (א)סן איתא דרבא כרב יהודה כי היכי דלא לקי אריחיים וארכב משום כי נפש הוא חובל הואיל וצ' ולדברים אחרים אחא לא לילקי נמי אזג ומרנן משום דכל אשר יעשה מגפן היין דהא אחא נמי לשאר דברים:
ואיכא דאמרי' חדא נבי' א' א"ק. כאן ובפ' המקבץ (ב"מ דף קטו:) ובפרק כל שעה (פסחים דף מה:) השיטה שוים אבל במיר פירק ג' מינין (דף נח:) אהיהי דזג ומרנן דאמרי' בפ' כל שעה (פסחים דף מה:) איתא התם איפכא דאשי' אמר לוקה ורבא אמר אינו לוקה על לאו שבכללות והוא כמו איכא דאמרי' (י' דהכא) שאינו לוקה אפילו אחת ויש כיוצא בה הרבה כהש"ס סוגיות הפוכות כההוא פירקא גופיה בסופו היהא דמיר ממורט (מיר דף מו:) והיהא דבזנה די ובוזנה רגל ותרוייהו איפכא ציומא בשילהי הויאל' לו (דף סא:) וכן בפ' קמא דבכורות (דף ג.) פלוגתא (ט' דרבה ורב חסדא בטריפה חיה ואיפכא בפ"ק דתמורה (דף יא:) והיהא דאם ארנח אם לא ארנח דפליגי רב הונא ורב אלא בר אבהו בפרק המדיר (כתובות דף עא:) ובפרק בתרא דנדרים (דף סא.) איפכא והיהא דידים שאין מוכיחות בפ"ק דנדרים (דף ה:) ואיפכא בפ' בתרא דמיר (דף כג. ט"ש) והיהא דגרבעו ולבסוף נעבדו דפרק אין מעמידין (ע"ז דף כד.) ובתמורה בפ' כל האסורין (דף לז: ט"ש) והיהא דמגי אבזה דר' אבהו דהניחין (גיטין דף ג:) ובהגחל בתרא (ב"ק דף קח.) ועוד כמה סוגיות הפוכות כי היהא דמתנה זו מבוטלת היא תיבטל אי אפשר בה בפ' בתרא דכרימות (דף כד.) ובגיטין בריש השולח (דף גג.) והיהא דרב פפא דהלכתא מלוה על פה דסוף גט פשוט (ב"ב דף קטו.) ובפ"ק דקידושין (דף יד:) והואו דלכלה ערלה כשיעית וכלאם הרי זו חזקה בפ' האשה שנפלו (כתובות דף פ.) ובחזקת הבתים (ב"ב דף לו.) והיהא דמחזורת לו מה דרך בגלוי בפרק בתרא דמיר (דף כג.) ובפ' יבד' לולין (פסחים דף סא:) והיהא דפירובין שאין צהן כוית אסור לאבדן ציד בסוף גוטל (שם דף קמא.) ובבכורות בריש אלו דברים (דף נג:) מותר והיהא דגבי עולה ואימורין מטטרפין בפ' השוחט והמעלה (נחמס דף קט.) ובמעילה בפרק קדשי מוצה (דף טו.) (ס' ומת

מסורת הש"ס

(א' פסחים מד. מיר לו. נעיל כו. ב.) (ג' נג' ה"מ אמר אבינו לוקה כי רבא אמר אין לוקין על לאו שבכללות ועומ'ס כפ"ד על הגליון בפסחים מה:.) (א' פסחים מה: (כד. מיר לח: (ב"מ קטו: סנהדרין סב. תמורה ז: כרימות ד. ה:.) (ד' ובמדבר ו.) (ס' י"א דשארור ועירובין תמרי מניי והמקטיר כו. י.) (א' משתמע' מניה. י"ק. ו.) (ויקרא כא.) (ס' י"ק. ט.) (דברים כה.) (א' זות וע"כ ים הקטרה פחות מכוית מ"ל כיון דפ"ל ים פחות מכו' ויחסי דל"מ לא מצי לנבויי אלא קמי' כו' קומצה פעמים לעיל י"ק.) (א' יתירא הוא ומשמע. ט.) (שמים ועל. י"ק. ט.) (כרימות ה:.) (א' טבירא אין חייב כי אם משום ללי. י"ק. ט.) (י"ק. ט.) (א' משום מבושל אבל. י"ק. ט.) ג' י"ק ועירובין בפני עצמו מיר, (א' י"ק.) (ג' בתוספות בב"מ דף קטו ע"ב ד"ה אמר לך רבא דמייבין קושא וזו. ד.) י"ק. ט.) י"ל דרבה.) (א' וינש' חס' מרה כפ: י"ה אמר רבא וחס' סנהדרין עת. ד"ה האורג.)

הגהות הב"ח

(א') רש"י ד"ה איכא דאמרי וכו' ועירובין ומקטירן:
משאר מנינים ומקטירן:

מוסף רש"י

אין לוקין על לאו שבכללות. טון הוא דעל כמה איסורי לית כחו אלא לאו (נדר כח:).

רבינו גרשום

ורבא אמר. אין לי אלא קומץ ולא אמר אין לי אלא כוית כבר דאין קומץ פחות מכו' ויחסי. חצי קומץ מנין מרלא אמר חזי זית קסבר דאין הקטרה פחותה מכזית עירובו מנין דמצטרף לכיות העלה. כוית משאר ומדבש:
על לאו שבכללות דחד לא הוא לאו תקטירו וכולל בו שאור ודבש ועירוביו.